

CO DĚLAT, KDYŽ – INTERVENCE PEDAGOGA

Rizikové chování ve školním prostředí – doporučení

Návykové látky – drogy

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Konzumace tabákových výrobků ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- (3) Pedagogický pracovník dále postupuje rámcově takto: o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno žáka, popis situace a způsob řešení, odkud nebo od koho má tabákový výrobek), který předá školnímu metodikovi prevence k založení. Další postup řešení konzultuje s třídním učitelem a školním metodikem prevence.
Třídní učitel o porušení zákazu kouření informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (4) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí ředitel nebo jím pověřená osoba oddělení sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností (MěÚ Žďár n. Sáz. – tel. č. 566 688 111, 332, 326). Škola může vyžadovat pomoc od orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo od jiných subjektů nebo školských zařízení. (PPP Žďár n. Sáz. – tel. č. 566 622 387, Centra prevence – Spektrum, Ponorka – viz tel. kontakty str. č. 6).
- (5) Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem.

ALKOHOL

Konzumace alkoholu ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- (3) Pedagogický pracovník vyhodnotí situaci. Pokud žák jeví známky opilosti (poruchy rovnováhy, setřelá řeč, agresivita, apod.) zajistí škola lékařskou pomoc (RZS - tel. č. 155), informuje zákonného zástupce. Alkohol nalezený u žáka, který se jím intoxikoval, předá pedagog přivolanému lékaři. Pokud žák nejeví známky opilosti, ale je podezření, že alkohol požil, informuje pedagog zákonného zástupce nezletilého žáka a vyzve jej k převzetí dítěte. Postup řešení konzultuje pedagog s třídním učitelem a školním metodikem prevence.
- (4) Pedagogický pracovník dále postupuje rámcově takto: o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka – pokud je žák vyjádření schopen (datum, místo, čas, jméno žáka, popis

situace a způsob řešení, zda byly realizovány orientační testy na alkohol a s jakým výsledkem – viz. Příloha), který předá školnímu metodikovi prevence k založení. O události vyrozumí vedení školy.

- (5) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc. (MěÚ Žďár n. Sáz. – tel. č. 566 688 111, 332, 326)
- (6) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (7) V případě žákova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- (8) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Za rizikové a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- (9) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka alkoholem může pedagogický pracovník v určitých případech (§ 16 zákona č. 379/2005 Sb. – pokud žák vykonává činnost, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví svoje anebo dalších osob nebo poškodit majetek) provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), v ostatních případech důvodného podezření může pedagogický pracovník orientační test provést pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka nebo souhlasu zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu (viz Příloha). Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným způsobem, jako je uvedeno od bodu 3). O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. V případě, že se prokáže přítomnost alkoholu, test plně hradí rodič nebo zákonný zástupce (v souladu s § 16 zákona č. 379/2005 Sb. i v souladu se souhlasem s orientačním testováním žáka – viz Příloha). Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

- (1) V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
  - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
  - b) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
  - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
  - d) Zpracují stručný záznam o události.
- (2) V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
  - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - b) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

- c) O nálezu sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo jiná pověřená osoba. Zápis založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nálezů vyrozumí zákonného zástupce nezletilého žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož nezletilého žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dětí, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) Alkohol nalezený u žáka, který se jím intoxikoval, předá pedagog přivolanému lékaři.

NÁVYKOVÉ LÁTKY

Konzumace NL ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci NL zabránit.
- (2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno žáka, popis situace a způsob řešení, včetně toho, zda byly provedeny orientační testy na NL, případně další vyšetření, a s jakým výsledkem, viz níže bod 9) – viz Příloha. Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- (3) V případě podezření, že je žák pod vlivem NL (poruchy rovnováhy, změny chování, agresivita, aj.) zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a přivolá lékařskou službu první pomoci (RZS – tel. č. 155).
- (4) Škola vyrozumí o události ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka. V případě, že žák nebyl předán RZS k hospitalizaci, vyzve zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (5) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dětí vyžadovat pomoc (MěÚ Žďár n. Sáz. – tel. č. 566 688 111, 332, 326).
- (6) Škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (7) V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- (8) Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce a svádění jiných ke zneužívání návykové látky je trestným činem, užívání NL je porušením školního řádu.
- (9) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka návykovou látkou může pedagogický pracovník v určitých případech (§ 16 zákona č. 379/2005 Sb. – pokud žák vykonává činnost,

při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví svoje anebo dalších osob nebo poškodit majetek) provést orientační test na přítomnost NL (zkouška ze slin a potu), v ostatních případech důvodného podezření může pedagogický pracovník orientační test provést pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka nebo souhlasu zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost NL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jako je uvedeno od bodu 3). O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením a podpisem žáka a dalšího svědka (viz Příloha). V případě, že se prokáže přítomnost NL, test plně hradí rodič nebo zákonný zástupce (v souladu s § 16 zák.č. 379/2005 Sb. i v souladu se souhlasem s orientačním testováním žáka – viz Příloha).

Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem NL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce NL ve škole

- (1) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu (Policie ČR Žďár n.S., obvodní oddělení – tel. č. 974 282 111).
- (2) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností (MěÚ Žďár n.S. – tel. č. 566 688 111, 332, 326).
- (3) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže (viz nález NL ve škole).
- (4) V případě, že došlo ke spáchání trestného činu a pachatel nebo oběť má zájem problém řešit, je možné kontaktovat Probační a mediační službu ČR, středisko Žďár nad Sázavou (tel. č. 566 522 683, 955, 689). Jedná se o službu bezplatnou.

Nález NL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.
- (3) O nález vyrozumí Policii ČR (Obvodní oddělení Žďár n.S. – tel. č. 974 282 111), která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- (4) V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

B. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- (3) O nálezů sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo jiná pověřená osoba.
- (4) O nálezů vyrozumí Policii ČR (Obvodní oddělení Žďár n.S. – tel. č. 974 282 111), která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že **některý ze žáků má NL u sebe**, postupují takto:

- (1) Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR
- (2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR (Obvodní oddělení Žďár n. Sáz. – tel. č. 974 282 111), zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (3) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

D. V případě **podezření, že žák opakovaně zneužívá návykovou látku v mimoškolním prostředí**, postupuje pedagogický pracovník takto:

- (1) Třídní učitel, výchovný poradce nebo školní metodik prevence provede individuální rozhovor se žákem při zachování pedagogického taktu, diskrétnosti a mlčenlivosti.
- (2) V případě, že žák přizná zneužívání návykové látky nebo nepřizná, ale z projevů jeho chování a případně z rozhovoru se spolužáky bude mít učitel důvodné podezření, že žák návykovou látku užívá, poskytne mu učitel informace o možnostech odborné pomoci při řešení jeho situace.
- (3) Učitel vyrozumí o svém podezření a důvodech svého podezření zákonného zástupce žáka.

V případě jeho zájmu mu poskytne informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

- (4) Škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí, sdělí skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte. (MěÚ Žďár n.S. – tel. č. 566 688 111, 332, 326).

Právní předpisy:

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Síť důležitých kontaktů a partnerů pro spolupráci a řešení problémů:

Poradenská anonymní linka pro pedagogy – tel. č. 841 220 220, 777 711 439 (pracovní dny od 8:00 do 16:00 hod.)

Rychlá záchranná služba – tel. č. 155

Policie ČR Žďár nad Sázavou, obvodní oddělení – tel. č. 974 282 111, tel. č. 158

Okresní metodik prevence PPP – Mgr. Marcela Žáková – tel. č. 566 622 387

MěÚ Žďár nad Sázavou, OSPOD – tel. č. 566 688 111

kurátoři pro mládež – Bc. Denisa Bencová - tel. č. 566 688 332, denisa.bencova@zdarns.cz

Mg. Petra Štohanzlová – tel. č. 566 688 326, petra.stohanzlova@zdarns.cz

Probační a mediační služba ČR, Komenského 1786, Žďár nad Sázavou – tel. č. 566 522 955, 689, 683, mobil: 731 692 748; fax: 566 523 188

Ponorka – centrum prevence, Horní 22, Žďár nad Sázavou – Bc. Jana Lacinová Dis. – tel. č. 777 755 658, ponorka-prevence.zdar@charita.cz

Ponorka - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Nádražní 44, Žďár nad Sázavou - Mgr. Ivana Bartoňová - tel. č. 777 755 436, ponorka.zdar@charita.cz

Spektrum – centrum primární prevence a drogových služeb

A) Kontaktní centrum, Žižkova 16, Žďár nad Sázavou - Mgr. Josef Soukal – tel. č. 566 620 098, 608 816 721, spektrum@kolping.cz

provozní doba: pondělí až pátek 8:00-16:00 hod.

B) Centrum primární prevence, nám. Republiky 22, Žďár nad Sázavou – Mgr. Petra Nováčková – tel. č. 566 585 027, 774 419 047, spektrum.prevence@kolping.cz

provozní doba: pondělí až pátek 7:30-16:00 hod.